

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 1475

Lasy Bielsko-Koniaków – 3b

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.4. Eksploatacja złóż innych niż węgiel kamienny, węgiel brunatny i torf	II.1.1 Górnictwo	W,Z	3
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.7. Erozja gleb	III Zarządzanie środowiskiem IV.2 Brak zabiegów ochronnych VI. Społeczno-kulturowe	W	6
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.1. Dziedzictwo geologiczne i rzeźba terenu	A.1.9. Likwidacja osobliwych form rzeźby terenu (skarp, ostańców skalnych, wąwozów, meandrów, wydm itp.)	VI.1-2 Turystyka, sport i rekreacja III.4 Leśnictwo VI. Społeczno-kulturowe	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.1. Osuszanie torfowisk i bagien oraz likwidacja ich naturalnej szaty roślinnej	III.2 Gospodarka wodna	W	9
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.2. Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	I. Gospodarka przestrzenna III. Zarządzanie środowiskiem	W	6

		IV.2 Brak zabiegów ochronnych VI. Społeczno-kulturowe		
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.3. Naturalna i przyspieszona przez działalność człowieka sukcesja zbiorowisk zaroślowych i leśnych na naturalne i półnaturalne zbiorowiska nieleśne	IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze	W	6
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.4. Likwidacja drobnoskalowych siedlisk i ekosystemów nieleśnych	III.1.1 Intensyfikacja rolnictwa III.1.5 Chemizacja i mechanizacja rolnictwa IV.1 Naturalne procesy przyrodnicze VI. Społeczno-kulturowe	W	6
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.5. Wprowadzanie różnych form zabudowy i infrastruktury technicznej	I Gospodarka przestrzenna VI.2 Sport i rekreacja	W	9
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.2. Rozdrobnienie struktury przestrzennej (fragmentacja) i geometryzacja naturalnych i półnaturalnych ekosystemów	I Gospodarka przestrzenna II Branżowe III Zarządzanie środowiskiem VI. Społeczno-kulturowe	W	5
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.3. Wzrost zagęszczenia barier ekologicznych w krajobrazie	I Gospodarka przestrzenna VI. Społeczno-kulturowe	W	9
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I.1 Budownictwo	W	9
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego	B.1.2. Degradująca styl krajobrazu adaptacja lub modernizacja układów osadniczych wiejskich i	I.5 Planowanie przestrzenne IV.2 Brak	W	9

Audyt krajobrazowy województwa śląskiego

B.1. Osadnictwo	miejskich, w tym osiedli robotniczych (tzw. osiedli patronackich)	zabiegów ochronnych		
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.3. Niszczenie dziedzictwa archeologicznego	VI Społeczno-kulturowe	W	2
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.3. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	I.5 Planowanie przestrzenne IV.2 Brak zabiegów ochronnych	W	9
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.3. Obszary rolnicze	B.3.1. Zanikanie tradycyjnych upraw charakterystycznych dla określonych regionów	III.1.2 Zaniechanie rolnictwa	W	9
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.3. Lokalizacja dominujących w krajobrazie obiektów wysokościowych i obszarowych	I.5.1 Brak planowania krajobrazu	W,Z	5
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	VI.4 Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	5
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.3. Tożsamość miejsca	C.3.2. Zanik swojskości krajobrazu – zanikanie związków przynależności i przywiązania	VI. Społeczno-kulturowe	W	9
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.2. Zanieczyszczenie powietrza	II.1.2 Ciepłownictwo	W	9
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.3. Zanieczyszczenie wód	II.4 Gospodarka komunalna III.2 Gospodarka wodna	W	5
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych	D.3.1. Zanieczyszczenie terenu odpadami	II.4 Gospodarka komunalna	W	5

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania środowiska abiotycznego

1. Ochrona przed uruchomieniem ruchów masowych oraz procesów erozyjnych podczas prowadzenia prac budowlanych i urządzeńowych w krajobrazie oraz zagospodarowania i użytkowania turystycznego, w tym zwłaszcza narciarskiego i rowerowego, poprzez stosowanie adekwatnych do występujących uwarunkowań metod technicznych lub przyrodniczych.
2. Ograniczenie stwarzającego zagrożenie erozyjne przekształcania zadrzewień lub łąk i pastwisk na inne formy użytkowania, z dopuszczeniem zmian wynikających z ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planu ogólnego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prawomocnych decyzji administracyjnych z uwzględnieniem przepisów odrębnych.
3. Uwzględnianie ochrony przed erozją przy wyznaczaniu i eksploatacji szlaków zrywkowych w lasach.
4. Zachowanie i właściwe wyeksponowanie osobiwych form rzeźby terenu i budowy geologicznej, w tym w uzasadnionych przypadkach selektywna wycinka drzew i krzewów w obrębie ich przedpoła widokowego.
5. Ograniczenie odpływu wód metodami naturalnymi, a gdzie jest to uzasadnione również technicznymi, celem zwiększenia wodnej retencji krajobrazowej, z uwzględnieniem konieczności ochrony innych walorów przyrodniczo-krajobrazowych.
6. Ochrona źródeł.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

7. Właściwe kształtowanie gospodarki leśnej, uwzględniające: walory przyrodnicze i krajobrazowe lasów, a w szczególności ochronę siedlisk przyrodniczych chronionych, stanowisk i siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt, prymat funkcji ochronnych nad gospodarczymi, dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do warunków siedliskowych, zwiększanie wieku lasów, preferowanie odnowień naturalnych i rębni o niskiej intensywności.
8. Uwzględnienie potrzeby ochrony istniejących oraz regeneracji zdegradowanych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk cennych gatunków grzybów, roślin i zwierząt w ramach zagospodarowania i użytkowania turystycznego, w tym zwłaszcza narciarskiego i rowerowego.
9. Przeciwdziałanie procesom osuszania terenów podmokłych; przywracanie warunków hydrologicznych odpowiednich do naturalnego procesu odtworzenia się młak, wysięków, zabagnień i torfowisk oraz charakterystycznej dla nich roślinności. Dopuszczenie osuszania terenów zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę w ustaleniach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, planu ogólnego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, prawomocnych decyzji administracyjnych z uwzględnieniem przepisów odrębnych.
10. Uwzględnienie w rekultywacji i zagospodarowaniu obszarów zaniechanej eksploatacji struktur i funkcji geoekologicznych terenów poeksploatacyjnych, w tym pozostawianie części odsłoniętych ścian wyrobisk dla geoochrony oraz do naturalnej sukcesji ekologicznej.
11. Przeciwdziałanie naturalnej lub przyspieszonej przez człowieka sukcesji ekologicznej zbiorowisk nieleśnych, w tym przeciwdziałanie zarastaniu łąk górskich, muraw naskalnych oraz nieleśnych obszarów podmokłych.
12. Ekstensywne użytkowanie istniejących łąk i pastwisk, przywracanie do ekstensywnego użytkowania dawnych łąk i pastwisk, które ulegają przekształceniom w kierunku zbiorowisk leśnych.
13. Zwiększanie udziału starodrzewi w ekosystemach leśnych w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej do poziomu 5%.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

14. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
15. Realizacja nowej zabudowy na terenach zainwestowanych i wyznaczonych do zabudowy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w planach ogólnych, z dopuszczeniem realizacji na pozostałym terenie obiektów gospodarki łąkowo-pastwiskowej oraz obiektów małej architektury turystycznej, dostosowanych stylistycznie i materiałowo do obiektów tradycyjnych.
16. Dopuszczenie, także w terenach górskich i leśnych budowy i modernizacji infrastruktury drogowej, kanalizacyjnej i wodociągowej oraz budowy zbiorników retencyjnych i zbiorników na wodę pitną.
17. W rejonie Bukowego Gronia, Błatnej i Grabki realizacja nowej zabudowy w sposób nawiązujący do zabudowy zakorzenionej w historycznej tradycji rozwoju wsi opisanej w charakterystyce krajobrazu.
18. Zastosowanie w zabudowie standardów architektoniczno-urbanistycznych uwzględniających lokalne formy architektoniczne. Ochrona istniejących i odtwarzanie zdegradowanych obszarów tradycyjnej gospodarki łąkowo-pastwiskowej na polanach górskich.
19. Ochrona w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego elementów stylu krajobrazu rodzimego, w szczególności w zakresie cech układów osadniczych oraz elementów i obszarów o charakterze zabytkowym.
20. Ochrona i konserwacja zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych, w tym Rezydencji Prezydenta RP "Zamek" w Wiśle z parkiem leśnym, Zespołu Wojewódzkiego Centrum Pediatrii "Kubalonka", leśnego kościoła ewangelicko-augsburskiego, licznych obiektów związanych z tradycją wypasu zwierząt (bacówki i szałas), pozostałości tradycyjnej zabudowy zagrodowej o zachowanych charakterystycznych cechach regionalnych; w tym prowadzenie niezbędnych prac konserwatorskich oraz prac restauratorskich.
21. Wprowadzanie do gminnej ewidencji zabytków obiektów i zespołów przestrzennych mających istotne i warte zachowania cechy zabytkowe wskazane w charakterystyce krajobrazu, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów architektury regionalnej.
22. Wprowadzanie do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stref ochrony konserwatorskiej, w tym stref ochrony ekspozycji krajobrazowej chroniącej dominanty naturalne i historyczno-kulturowe, obiektów zabytkowych z gminnej ewidencji zabytków oraz odpowiednich zapisów chroniących zabytki i układy w warunkach racjonalnego zagospodarowania.
23. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych, w tym farm wiatrowych i fotowoltaicznych, z dopuszczeniem wprowadzania wież widokowych oraz obiektów infrastruktury sportowej.
24. Ochrona walorów fizjonomicznych krajobrazu: punktów i ciągów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
25. Nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych poza terenami zabudowanymi.
26. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego typowego dla obszarów leśnych Beskidów, z charakterystycznymi góorskimi osadami i polanami łąkowo-pastwiskowymi.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

27. Tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych o szerokości co najmniej 5 m, poprzez umożliwienie naturalnej sukcesji roślinności rodzimej, z wyłączeniem cennych siedlisk łąkowych wymagających ekstensywnego użytkowania.

28. Usuwanie nielegalnych składowisk i wysypisk odpadów, przeciwdziałanie możliwości dostępu do terenów nielegalnych wysypisk odpadów, a także właściwa rekultywacja terenów składowania odpadów i po uprzątnięciu odpadów.
29. Ograniczanie niskiej emisji zanieczyszczeń atmosfery poprzez wymianę źródeł ciepła; formułowanie zapisów w planach miejscowych i decyzjach o warunkach zabudowy promujących w nowych obiektach budowlanych bezemisyjne lub co najmniej niskoemisyjne źródła ciepła.
30. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, ze szczególnym uwzględnieniem budowy systemów oczyszczania ścieków.

Rekomendacje i wnioski dotyczące obiektów i obszarów proponowanych do objęcia ochroną prawną

31. Uznanie za pomnik historii Zamku Górnego - Rezydencji Prezydenta RP w Wiśle.